
Landsmøtet Sakspapir

Møtedato 21.04.2016-24.04.2016
Ansvarlig Sentralstyret
Saksnummer LM6 00.03-16
Gjelder Godkjenning av forretningsorden

1 Vedlegg i saken:

2 1. Forslag til forretningsorden

3 GODKJENNING AV FORRETNINGSORDEN

4 FORMÅL

5 Vedta en forretningsorden for Norsk studentorganisasjons (NSO) landsmøte 6, 2016.

6 SAKSPRESENTASJON

7 Forretningsordenen regulerer gjennomføringen av landsmøtet. Denne kommer i tillegg til, og er
8 underlagt, vedtektenes bestemmelser.

9 Alle som deltar på landsmøtet har ansvar for å sette seg godt inn i forretningsordenen. Et
10 demokratisk, ryddig og effektivt landsmøte forutsetter en felles forståelse av hvordan landsmøtet
11 skal gjennomføres. Møteledelsen planlegger og leder møtet i henhold til forretningsordenen.

12 VURDERING

13 Forretningsordenen er revidert i tråd med gjeldende vedtekter fra forrige landsmøte, og er ellers
14 stort sett uendret fra NSOs tidligere landsmøter. Følgende endringer er gjort ut over dette:

15 1.5 *Permisjoner*

- 16 • Her er det presisert at det er fullmaktskomiteen som gir varaer rettigheter dersom delegaten
17 har permisjon. Dette for at ikke delegater skal kunne gi vara sitt stemmeskilt uten at det er
18 kontrollert at dette er korrekt og for at fullmaktskomiteens lister over hvem som er
19 stemmeberettiget til enhver tid skal være riktig.
20 • Det er lagt til at representasjon på vegne av NSO, som møter i utvalg og lignende skal gi
21 gyldig permisjon.

22 3.4 *Taletid*

23 Det er foreslått endringer om føring av statistikk fra debattene hvor møteledelsen ikke blir
24 pålagt å føre dette manuelt, men en informerer om statistikk på bakgrunn av det
25 elektroniske talersystemet.

26 3.7 *Sette strek*

27 Her er det foreslått at replikker ikke skal vare lenger enn ett minutt etter at strek er satt.

28 5.1 *Fremme kandidater*

29 Det foreslås at en går vekk fra å opprettholde kandidatur og i stedet må en kandidat aktivt
30 trekke seg dersom en ikke blir innstilt. Dette for å legge til grunn at kandidater ønsker å

31 stille uavhengig av valgkomiteens innstilling, og fordi det minimerer sjansene for at
32 kandidater som ønsker å stille faller ut av kandidatlistene av administrative årsaker.

33 5.3 *Valgtale*

34 Det foreslås å stryke muligheten til valgtale for kandidater til verv som i utgangspunktet ikke
35 har valgtale. I fjor fikk kandidater til bant annet sentralstyret mulighet til valgtale dersom de
36 ikke ble innstilt av valgkomiteen. Dette oppleves som uryddig da de som er innstilt ikke får
37 muligheten til å presentere sitt kandidatur fra talerstolen.

38 Det foreslås at en henviser til kandidatskjema for informasjon om kandidater som ikke har
39 anledning til å holde valgtale.

40 **INNSTILLING**

41 Forretningsordenen for NSOs landsmøte 6, 2016, godkjennes.
42

1 VEDLEGG 1: FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

2 FORRETNINGSORDEN FOR NSOS LANDSMØTE 2016

3 1 Landsmøtet

4 Landsmøtet er Norsk studentorganisasjons (NSO) øverste organ. Møtet reguleres av NSOs
5 vedtekter, kapittel 4, samt forretningsordenen for møtet.

6 1.1 Landsmøtets delegater

7 Landsmøtets delegater velges av medlemslagene etter §§ 4.2-4.4 i NSOs vedtekter.

8 1.2 Landsmøtets observatører

9 Landsmøtets observatører er regulert i §§ 4.5.1-4.5.3 i NSOs vedtekter. Følgende har
10 observatørstatus i landsmøtet:

- 11 • sentralstyremedlemmer
- 12 • arbeidsutvalget
- 13 • kontrollkomiteen
- 14 • valgkomiteen
- 15 • komiteer som innstiller direkte til landsmøtet
- 16 • politiske komiteer
- 17 • sekretariatet i NSO
- 18 • vara fra medlemslag med kun én delegat (jf. § 4.3)
- 19 • én representant fra hver av de faglige komiteene
- 20 • kandidater til arbeidsutvalget
- 21 • én studentrepresentant fra:
 - 22 ▪ International Students' Union of Norway (ISU)
 - 23 ▪ Styret i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)
 - 24 ▪ Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH)
 - 25 ▪ Styret i Samordna opptak
 - 26 ▪ Styret i Lånekassen
 - 27 ▪ European Students' Union (ESU)
 - 28 ▪ ANSA

29 1.3 Rettigheter og plikter i møtet

30 Godkjente delegater har talerett, forslagsrett og stemmerett. Delegater godkjennes av landsmøtet
31 etter innstilling fra sentralstyret. For å få godkjent sine delegater må medlemslaget ha levert inn
32 bekreftelse på valg av delegater og varadelegater som angitt i kunngjøringen av landsmøtet.

33 Observatører har tale- og forslagsrett.

34 Gjester har ikke tale-, forslags- eller stemmerett i møtet.

35 Delegater, sentralstyremedlemmer, arbeidsutvalget, kontrollkomiteen, valgkomiteen, komiteer som
36 innstiller direkte til landsmøtet og politiske komiteer har møteplikt i landsmøtet.

37 *1.4 Beslutningsdyktighet*

38 Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst 60 % av de valgte delegatene er til stede, jf.
39 vedtektenes § 14.3.

40 *1.5 Permisjoner*

41 Dersom delegater eller observatører med møteplikt ønsker å forlate møtet underveis i
42 forhandlingene må det søkes om permisjon. Søknader føres på eget skjema og leveres på anvist
43 plass. Alle søknader om permisjon skal inneholde begrunnelse for vurdering av fullmaktskomiteen.
44 Fullmaktskomiteen behandler permisjonssøknader fortløpende. Søknader innvilges ved gyldig
45 fravær, og delegater/observatører med møteplikt kan forlate salen dersom deres søknad innvilges.
46 Med gyldig fravær menes: obligatorisk undervisning, representasjon på vegne av NSO, sykdom,
47 omsorg for barn eller andre tungtveiende årsaker.

48 Komiteens avgjørelse kan ankes i møtet. Ved overdragelse av stemmerett til vara, skal det angis
49 hvem stemmeretten overdras til. Delegater som forlater møtet skal overlevere stemmeskiltet sitt til
50 fullmaktskomiteen. Dette gjelder også delegater som har vararepresentant. Delegater kan ikke
51 overføre sin stemmerett til vararepresentanten uten godkjenning fra fullmaktskomiteen.
52 Fullmaktskomiteen har ansvar for å oppdatere møteledelse og protokollførere om hvem som er
53 tilstede med stemmerett i salen, og informere møteledelsen dersom salen ikke er vedtaksdyktig.

54 *1.6 Ikke godkjent fravær*

55 Dersom en delegat eller observatør med møteplikt forlater møtet uten godkjent permisjonssøknad
56 kan dette føre til tap av delegat- eller observatørstatus i møtet. Det blir gjennomført opptelling
57 minimum to ganger hver dag. Delegater som ikke har godkjent permisjon og er fraværende på to –
58 2 – opptellinger vil miste delegatstatusen. Delegatstatus kan overdras til vara. Observatører med
59 møteplikt som ikke har godkjent permisjon og er fraværende ved to – 2 – opptellinger vil miste
60 observatørstatusen. Fullmaktskomiteen fører liste over tilstedeværende ved opptelling og
61 informerer salen dersom noen mister delegatstatus.

62 Det er mulig å anke tap av delegat- eller observatørstatus i møtet. Dersom en delegasjon mister en
63 delegat, vil den gjeldende medlemsinstitusjonen bli fakturert for dennes reise og opphold for møtet.
64 Ved tap av observatørstatus vil personen bli fakturert for dennes reise og opphold for møtet.

65 **2 Midlertidige landsmøteverv**

66 *2.1 Fullmaktskomité*

67 Kontrollkomiteen fungerer som fullmaktskomité på landsmøtet. Dersom det er behov for flere
68 medlemmer av fullmaktskomiteen skal disse velges under konstitueringen etter innstilling fra
69 sentralstyret.

70 *2.2 Redaksjonskomité*

71 Landsmøtet kan velge redaksjonskomiteer for å behandle innkomne forslag. Hver komité skal
72 bestå av fem – 5 – personer og velges under konstituering, etter innstilling fra sentralstyret. Det
73 velges ingen leder for komiteene, og komiteene bestemmer selv hvem som skal legge frem
74 innstillingen i landsmøtet.

75 Den enkelte komité bør være sammensatt ut fra geografiske kriterier. Det skal tilstrebnes at
76 komiteene har minst to – 2 – medlemmer av hvert kjønn. Kun delegater og observatører i henhold
77 til vedtektenes § 4.5.1 kan velges til redaksjonskomité.

78 2.3 *Mandat for redaksjonskomité*

79 Redaksjonskomiteenes mandat er å redigere og samordne innkomne forslag til et helhetlig forslag
80 til vedtak. Dette gjøres ved å innstille på de enkelte forslagene og sette opp forslag til en
81 voteringsorden. Komiteens innstilling skal ta hensyn til debatten i møtet. Redaksjonskomiteen har
82 anledning til å komme med redaksjonelle eller omforente forslag. Det er ikke anledning til å komme
83 med forslag som har nytt meningsinnhold enn det som er fremmet i møtet. Det er mulig å levere
84 delt innstilling ved uenighet i komiteen; det skal da fremgå i dokumentet hvem som står bak de
85 ulike innstillingene.

86 2.4 *Møteledelse*

87 Møteledelsen består av inntil seks – 6 – personer, med bistand fra sekretariatet. Møteledelsen
88 velges under konstituering etter innstilling fra sentralstyret. Sekretariatet i NSO fører protokoll.

89 2.5 *Tellekorps*

90 Kontrollkomiteen fungerer som kontrollorgan under valg. Tellekorpset skal bestå av minimum 10
91 personer og velges under konstituering etter innstilling fra sentralstyret.

92 **3 Saksbehandling under landsmøtet**

93 Landsmøtets saksbehandling er som hovedregel åpen for offentligheten. Landsmøtet kan vedta å
94 lukke møtet i enkeltsaker med kvalifisert flertall.

95 3.1 *Lukking av møte*

96 Landsmøtet kan lukke møtet etter bestemmelsene i vedtektenes § 16.6. Ved forslag om lukking av
97 møtet skal debatt om dette foretas med kun delegater og observatører etter vedtektenes § 4.5.1 og
98 § 4.5.2 tilstede. Votering gjøres i lukket møte med kun delegater og kontrollkomiteen til stede.

99 3.2 *Innvilgning av talerett til gjester*

100 Landsmøtet kan innvilge gjester talerett i enkeltsaker med kvalifisert flertall.

101 3.3 *Talestol*

102 Ordet tas fra anvist plass.

103 3.4 *Taletid*

104 Taletiden på innlegg skal ikke være lenger enn to – 2 – minutter. Det gis adgang til to – 2 –
105 replikker til hvert innlegg med anledning til svarreplik. Replikker skal ikke vare lenger enn ett – 1 –
106 minutt. Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå endringer i taletid og replikkveksling i
107 enkeltsaker eller for hele møtet. Møteledelsen kan foreslå å kutte replikker dersom inntegnet liste
108 overskrider avsatt tid til debatten.

109 Elektronisk registrert informasjon om innlegg per institusjon og kjønn skal anonymiseres og gjøres
110 tilgjengelig.

111 3.5 *Inntegning til debatt*

112 Inntegning til debatt gjøres til møteledelsen med delegatskilt eller elektronisk. Delegatskiltet har én
113 side for innlegg og én side for replikk, markert med ulik farge. Møteledelsen kan foreslå skriftlig
114 inntegning. Dette vil da gjøres med angitt skjema og åpnes for i forkant av debatten. I så tilfelle
115 skal møteledelsen gjøre møtet oppmerksom på hvilke frister som gjelder for inntegningen, og det
116 vil fremdeles være anledning for inntegning i løpet av debatten. Møteledelsen har anledning til å
117 redigere talerlisten slik at forslagsstillere får presentert sine forslag tidlig i debatten.

118 3.6 *Til orden*

119 Den som tegner seg til forretningsorden, tidsplanen eller voteringsorden skal få ordet umiddelbart
120 etter at pågående replikkveksling er avsluttet. Taletiden er da ett – 1 – minutt. Replikker gis ikke til
121 slike innlegg. Møteledelsen avgjør om det åpnes for debatt i slike tilfeller. Møtet kan overprøve
122 møteledelsens avgjørelse. Eventuell votering i slike saker gjøres før saksdebatten fortsetter.

123 3.7 *Sette strek*

124 Møteledelsen og andre med forslagsrett kan foreslå at strek settes. Det innebærer at inntegning til
125 innlegg og levering av nye forslag avsluttes. Dette vedtas med alminnelig flertall. Når det er vedtatt
126 at strek skal settes gis det anledning til å tegne seg i løpet av neste talers innlegg før talerlisten så
127 leses opp og strek er satt. Etter strek er satt i debatten gis det adgang til én – 1 – replikk til hvert
128 innlegg med anledning til svarreplik. Replikker skal ikke vare lenger enn ett – 1 – minutt.
129 Møteledelsen kan foreslå å kutte replikker dersom inntegnet liste overskrider avsatt tid til debatten.

130 3.8 *Sette kontantstrek*

131 Møteledelsen og andre med forslagsrett har anledning til å foreslå at debatten avsluttes
132 umiddelbart. Dette avgjøres med kvalifisert flertall.

133 3.9 *Innlevering og presentasjon av forslag*

134 Forslag skal leveres elektronisk på angitt måte. Ved behov kan forslag leveres skriftlig på angitt
135 sted og angitt forslagsark. Alle forslag skal presenteres for landsmøtet fra talestolen. Forslag som
136 er levert inn i forkant av møtet ansees som fremmet og presentert. Dersom forslag er
137 forhåndslevert av personer uten forslagsrett i møtet, vil forslaget bli forkastet uten behandling. Alle
138 forhåndsleverte forslag skal være delt ut før møtestart.

139 3.10 *Frister for innlevering og presentasjon av forslag*

140 Frist for å fremme forslag er når strek settes i debatten. Frist for å levere forslag til resolusjoner til
141 behandling utløper før møtestart. For valg gjelder egne frister. Alle frister skal opplyses om under
142 behandling av tidsplan.

143 Forslag til prinsippprogrammet må leveres senest fem virkedager før landsmøtet konstitueres som
144 angitt i vedtektenes § 3.2.1.

145 3.11 *Behandling av resolusjoner*

146 Landsmøtet tar først stilling til hvilke resolusjoner som skal behandles etter innstilling fra
147 sentralstyret. Disse blir deretter gjenstand for ordinær behandling i landsmøtet.

148 3.12 *Protokolltilførsler*

149 Protokolltilførsler kan leveres av alle med forslagsrett. Protokolltilførsler skal være knyttet til en sak
150 eller saksbehandling. Protokolltilførsler meldes innen sakens slutt, og leveres skriftlig til
151 møteledelsen på angitte ark og referere til den aktuelle saken. Protokolltilførsler blir gjort
152 tilgjengelig for tilslutning ut neste pause i møtet. En tilslutter seg en protokolltilførsel ved å påføre
153 fullt navn og delegatnummer.

154 **4 Voteringer**

155 4.1 *Definisjoner (i henhold til vedtektenes § 14.1)*

156 a) Alminnelig flertall er oppnådd dersom det blant de avgitte stemmene er flere for enn mot
157 forslaget og det ikke er flere blanke stemmer enn avgitte stemmer.

- 158 b) Absolutt flertall er oppnådd når mer enn 50 % av de tilstedeværende stemmeberettigede på
159 møtet stemmer for forslaget.
- 160 c) Kvalifisert flertall er oppnådd når minst 2/3 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
161 møtet stemmer for forslaget.
- 162 d) 3/4 kvalifisert flertall er oppnådd når minst 3/4 av de tilstedeværende stemmeberettigede på
163 møtet stemmer for forslaget.

164 4.2 Avgjøring av votering

165 Voteringer avgjøres, i henhold til vedtektenes § 14.2, ved alminnelig flertall, dersom ikke annet er
166 bestemt. Votering skjer ordinært ved håndsopprekning av stemmeskilt, eller elektronisk.

167 4.3 Prøvevotering

168 Delegater, møteledelsen og medlemmer av møtets redaksjonskomiteer kan forslå prøvevotering.
169 Dersom dette foreslås skal prøvevoteringen gjennomføres umiddelbart etter pågående innlegg og
170 replikkveksling er ferdig. Det skal først foretas en votering over hvorvidt prøvevoteringen skal
171 gjennomføres etter en kort debatt hvor taletiden er begrenset til ett – 1 – minutt per innlegg.
172 Replikker er ikke tillatt.

173 4.4 Votering over flere forslag under ett

174 Dersom antallet forslag som skal votes over overskrider hva som er mulig innenfor vedtatt
175 behandlingstid i tidsplanen, kan møteledelsen foreslå å votere over flere forslag under ett
176 (blokkvotering). Blokkvotering kan også foreslås for forslag som ansees som redaksjonelle. Da
177 votes det over et gitt antall forslag samtidig, for eller i mot innstillingen fra redaksjonskomiteen.
178 Delegater kan kreve separat votering på enkeltforslag. Møteledelsen åpner for dette før hver
179 voteringssekvens. Forslag om slik votering avgjøres med alminnelig flertall.

180 5 Valg

181 Alle personvalg med mer enn én kandidat skal foregå elektronisk. Dersom dette ikke er mulig vil
182 valget bli gjennomført skriftlig. Ved personvalg benyttes preferansevalg som anvist i NSOs
183 retningslinjer for preferansevalg og vedtektene. Ved likt antall kandidater som plasser kan
184 akklamasjon benyttes, med mindre en kandidat eller delegat krever ordinært valg.

185 5.1 Fremme kandidater

186 Kandidater må fremmes på eget skjema på student.no, innen gitte tidsfrister. Dersom en kandidat
187 som ikke er innstilt av valgkomiteen ønsker å trekke sitt kandidatur, må dette formidles skriftlig til
188 kontrollkomiteen innen gitt frist per e-post til valg@student.no

189 5.2 Presentasjon av kandidater og valgkomiteens innstilling

190 Alle kandidatpresentasjoner skal gjøres tilgjengelig for landsmøtet. Valgkomiteen presenterer sine
191 innstillinger til valgene som fastsatt i tidsplanen.

192 5.3 Valgtale

193 Kandidater til arbeidsutvalget, kontrollkomiteen, valgkomiteen og ledere av politiske komiteer gis
194 anledning til korte valgtaler. Taletiden fastsettes av møteledelsen, men er maksimalt tre – 3 –
195 minutter for AU-kandidater og ett – 1 – minutt for øvrige kandidater. Det gis ikke anledning til å
196 holde støttetaler eller ytterligere presentasjoner av kandidatene. Andre kandidater til øvrige verv,
197 blir presentert gjennom sitt kandidatskjema som skal være tilgjengelig i/ved møtesalen. Dersom en
198 kandidat, med rett til å holde valgtale, ikke selv er tilstede kan andre holde valgtalen på vegne av
199 kandidaten.

200 5.4 *Offentliggjøring av valgresultat*
201 Kontrollkomiteen oppgir valgtall og hvilken valgrunde kandidatene velges i ved offentliggjøring av
202 valgresultater. Stemmetallene offentliggjøres ikke, men den enkelte kandidat kan etterspørre sitt
203 eget stemmetall.

204 **6 Sluttbestemmelser**

205 6.1 *Spørsmål som ikke er regulert*

206 Dersom et spørsmål ikke er regulert i denne forretningsorden, eller gjennom vedtektene, skal
207 landsmøtet avgjøre hvilken praksis som skal gjelde.

208 6.2 *Fravik fra forretningsorden*

209 Landsmøtet kan, med kvalifisert flertall, endre eller fravike forretningsorden i løpet av møtet,
210 dersom dette ikke er regulert av vedtektene.